

koršnega ne učini med menoj in med njimi; zakaj bi mi torej bilo treba ga? — konec je njegove namere, padišah ne smé dalje živeti v zvezi sè zaničljivim rajevcem.“

„A to je bil edin namen tvojega činstva v Drinopolji, sultan?“ — povprašala je Milica in čudila se; gorelo jej je iz oka, trgalo je to jej usta, to je bilo jej sramotno, zaničljivo, gnjusno.

„Da, edin ta namen je bil“ — potrdil je Bajazet — „menda vendar nisi, ti mudljava ženska, menila, da se padišah vdade kaki zvezi s kavrinom, a ko bi kavrin bil največi vojvoda — da se vdade brezi vsakojakega namena, le vsled zgolj prijateljstva? — v primerji z menoj je suženj vojvoda in kralj in vsak kavrinsk knez, a da bi jaz, gospod, mogel biti sužnjemu pobratim? — Da“ — govoril je dalje tako, kakor bi bil govoril sam sebi — „zdaj jim moram časi ugoditi, ali pride čas, ko jim bodem stopil na tilnike, sami pa bodo sè svojimi čeli prah otirali s tal, kjer je Mosleminova noga stala; daj nazaj najinega pobratimstva zastavo!“ — rekel je srdito in roko stegnil po njej.

(Dalje prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* *Po vseh viših planinah je sneg padel uni terek.* Tako se poroča iz mnogih dežel c. kr. centralnemu zavodu za vremenoslovje na Dunaji. Ker je potem ostra burja začela pihati, je nagloma mrzlo postalo in po vsi Evropi noter do Francoskih gorá in Zadarskega morja kazal je gorkomer prav malo stopinj toplote, na Ruskem padlo je živo srebró celó pod zmrzlin. Zadnje dni noter do pondeljeka pa je neprenehoma deževalo, deloma lilo. „Kmetovalci smo pač reveži — nam je te dni nekdo rekel — poprej suša brez konca in kraja, zdaj pa moče toliko, da polje pod vodo stoji. — Kakor nam beli plajši gorá kažejo, smo menda s toploto za letos pri kraji. Prvi sneg na gorenjskem Kranjskem je padel 23. dne t. m.

Naši dopisi.

Iz Rusije 15. sept. 7. *) — V enem iz prejšnjih pisem sem čitateljem „Novic“ razkladal, kako nepravilna je bila sodba Turških prijateljev v Evropi o bitvi pri Plevni, v kateri niso zmagali ne Rusi ne Turki — še veliko bolj krivična je sodba turkofilov o bitvi pri Šibki. Pri Plevni so Turki sedeli na gričih v dobro vtrjenih in silno oroženih okopih, tako da čez robce so molela le žrela topov in cevi pušek in pa migale rdeče kapice o trenutku strela. Z naše strani general Kridener je tako pozabil dolžnost vojskovodje, da je brez pozvedeb naravnost peljal svojo armado v odkriti boj, ne vedé, koliko je po številu sovražnika in kakošen je njegov stan. Ko bi se današnji dan čudeži godili, kakor v starih časih, ko je Božji narod Izraeljev s trobentami vzel sovražno mesto Jeriho, vzel bi bil tudi Kridener Plevno, kajti pravica in Bog je na naši strani, o čemur ni nikakoršne dvombe. Al dandanes, kdor hoče z Božjo pomočjo zmagati, mora dobro vedeti, na kaj se sovražnik naslanja in s kakošnimi pripomočki in sredstvi se brani. Ako je sovražnik silno vtrjen, treba je proti njemu postaviti armado vsaj dvakrat silnejšo po številu in še v rezervi je treba imeti najmanj četrti del napadajočega števila armade. Pri Plevni vsega tega na naši strani ni bilo, boril se je eden stoječ na odkritem polju z dvema sedečima za

okopom; vendar večé nesreče se nam ni zgodilo, kakor to, da boj je ostal nedognan za vse, kdorkoli hoče pravično soditi. Pri Šipki je bilo vse ravno nasproti. Branili so se naši, napadali so Turki. Turek je dobro poznal krajne razmere in natanko vedel, koliko je naše posadke in na katerih gričih; zasedel je protipoložne griče in žlebove, pokrite z gostim grmovjem in drevjem. Po oficijelnih sporočilih, katera potrjujejo tudi tuje nepristranske priče, prvi dan bitve naših je stalo 3000 proti 40000 Turkov, v poslednji, sedmi dan je bilo naših 15.000 proti 70.000 sovražnika, tedaj počez 9 naših proti 55 Turkov — in Turek je bil vendar primoran odlaziti. Turški prijatelji v Evropi Ruskega junaštva pri Šibki ne vidijo; oni slavé Turško hrabrost, ki so v sedmih dnéh z ogromnimi trumami naredili do sto naskokov na peščico naših junakov; ali naše vojništvo si je zapisalo Šibko z zlatimi črkami v svojo zgodovino, ki jo bo z začudenjem čital vsak pravičen sodnik današnje Slovanske borbe z zverinskim trinogom. Pri Šibki se je tudi pokazalo, da Bolgarski narod, ki se je do zdaj slavil kot miren priden zemljedelec, umé biti junak, dostojin stati na strani svojega Ruskega brata v borbi za svetinje človeštva, katere je tako dolgo in tako barbarški teptala Azijaška orda. Sledeči slavni epizod iz Šibkinske drame zasluži, da ga priobčim čitateljem „Novic“. Na griču pod goro S. Nikolaja je stalo tretji dan boja v okopih 300 mož naših in 300 mož iz Bolgarskega krdela, na katere so Turki s protiležečega griča izza dreves s posebno jarostjo streljali. Na večer je našim 600 junakom zmanjkalo patronov in nehali so streljati. Turki, zapazivši nadlogo, so vdarili s krikom „allah“ čez žleb in gor po griču proti našemu okopu. Turki, ko bi bili v takem položaji, v kakoršnem so bili naši, popihali bi jo bili izza okopov, ali Rusi in po njihovem izgledu Bolgari nimajo navade bežati, ko patronov zmanjka, ampak po Črnogorski s „holodnim orožjem na vruga“. Ko so Turki prispeli pod okope, vsula se je na-nje izza okopov toča kamnja, potem kepe zemlje, ranci s peskom, hlodi, kosi zlomljenega orožja, in ko je tudi tega dandanes nenavadnega orožja zmanjkalo, skočili so na robce in z bajoneti je 600 junakov planilo na sovražnika, katerega je bilo vse črno po rebrih. To je bil tisti trenutek, o katerem je sporočil telegraf, da general Radecki je ravno še o pravem času prišel na pomoč. Na drugi strani griča je zagromelo „ura!“ naših 600 junakov z bajoneti so ponovili „ura!“ Turške trume so vdrle navzdol po griču, a z njimi v žleb je zažvižgala toča krogel iz pušek prispevših Radeckovih strelcev. Koliko je pri Šibki padlo Turka in koliko naših, so sporočila različna. Kar se tiče naše zgube, ni dvombe o resničnosti naših oficijelnih sporočil, ki govoré, da je padlo ubitih 800 mož, ranjenih pa je bilo 2000, tedaj vseh 3400 mož. O Turkih trdi dopisnik Daily News, da jih je padlo ubitih in ranjenih do 25.000; „Golos“ pa trdi, da 5000!?! (Gledé „Golosa“ čitatelje „Novic“ moram opozoriti, da on je nihilist čiste krvi in pri tem Ruska „Neue freie Presse“). Turki sami govoré, da jih je padlo 12.000. Ako vzamemo srednje število med sporočila „Daily News“ in Turškimi, število 17.000 gotovo ne bo prenapeto, če pomislimo, da Turki so napadali kot razjarjeni fatalisti, a naši stali kot junaki, ki nikdar ne ustopajo pedi zemlje, če ne velé strategični oziri.

Zdaj spet, že četrtikrat, kipí boj pod Plevno. „Rešajetse sudjba narodov“ govoré, ali morda je že rešena. Kako? Bog ve, mi vendar upamo, da srečno, dasiravno bitva še ni bila popolnoma dogotovljena, še niso bili izpolnjeni vsi pogoji srečnega vspeha, katere sem više našteval. Osman paša ima zdaj okoli Plevne v silnih pozicijah do 80.000 mož; naša napadajoča ar-

*) O naročilu Kranjskih pridelkov pride odgovor s pismom.